

Наука
Одеський університет
Ім. І. Мечникова

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШІ
ІНТЕРЕСИ

15 ЧЕРВНЯ-
ДЕНЬ
ВИБОРІВ
ДО РАД
ДОВІР'Я
НАРОДУ—
КРАЩИМ
З КРАЩИХ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ ХЛІ № 21 (1196) 6 ЧЕРВНЯ 1975 р. Ціна 2 коп.

Відповідальна пора—сесія

У житті університету зараз важлива і напружена пора — розпочалася літня екзаменаційна сесія, яка має підвести підсумки роботи факультетів, кафедр, викладачів і студентів за рік.

Значення нинішньої екзаменаційної сесії полягає ще і в тому, що вона підводить підсумки наших успіхів і досягнень в дев'ятій п'ятирічці, накреслює завдання, які необхідно вирішувати, йдучи назустріч XXV з'їзду КПРС. Вона співпадає з ще однією визначною подією в житті радянських людей — виборами до Рад депутатів трудящих. Це наповнює кожного студента почуттям особливого трудового піднесення, прагнення якомога краще скласти екзамен — свій звіт перед Батьківщиною, партією і народом.

Про те, як йшла підготовка до літньої сесії протягом семестру, розповідає проректор по гуманітарних факультетах, доктор юридичних наук І. О. СЕРЕДА:

— Нинішня сесія набуває особливого значення. Належить підвести підсумки, всебічно осмислити нашу діяльність на головних напрямках розвитку вищої освіти, визначених рішеннями XXIV з'їзду партії, постановами ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР. Головне зараз для нас — підвищення якості навчання і комуністичне виховання студентства. Міцно увійшли в практику вищої школи комплексні плани учбово-виховної діяльності. Вони відкрили нові можливості для формування високих ідейно-політичних і професійних якостей у майбутніх спеціалістів. Кожен студент проходить сьогодні школу дослідницької творчості, суспільно-політичної практики.

Відповідальний цей період і для учбової частини університету. Сюди регулярно поступає інформація з усіх факультетів. Декани своєчасно складають плани, розклад залків та іспитів і подають на затвердження в учбову частину. Позитивно те, що цього року інформація поступає особливо оперативно: після кожного іспиту того ж дня ми одержуємо дані від факультетів.

Протягом всього року ми постійно ставили на своїх радах питання про хід виконання нових учбових планів. Практика показала, що це добре прогумані плани, які відповідають сучаснішим вимогам університетської освіти. А на одному з останніх засідань вчорної ради ми розглядали питання про хід виконання нових учбових планів на перших курсах. Запропоновано ряд пропозицій для впровадження.

Процес навчання у вузі сьогодні все більше спирається на самостійну, близьку до дослідницької діяльність студента. Тому багато уваги у цьому семестрі ми приділяли цьому питанню. Особливо багато працювали у цьому напрямку кафедри педагогіки і психології. Вони розраховували час студентів на самостійну роботу.

Всі наші кафедри повністю переглянули свої спецкурси. З'явилися нові, які відповідають сучасним вимогам.

Важливу роль в учбовому процесі нашого вузу відіграють групи аналізу. Вони є на всіх факультетах. Після кожної атестації проводяться засідання цих груп. Результати їх роботи доводяться до відома студентів. Велику роботу здійснили такі групи по підсумках зимової сесії. Результати свідчать про те, що кращою стала успішність на хімічному факультеті, геофаці, факультеті РГФ.

Екзаменаційна сесія крокує по факультетах. Хочеться побажати, щоб всі студенти сумлінно поставились до свого головного обов'язку і успішно справились з останньою у цій п'ятирічці сесією.

Повага, виявлена за працю

Визначний український письменник, Герой Соціалістичної Праці, Юрій Корнійович Смолич висунутий кандидатом у депутати Верховної Ради Української РСР. Юрій Смолич, як влучно висловився Віталій Коротич, один із старійшин нашої літератури і один з найстаріших кандидатів у депутати. Він з гідністю вріс у восьмидесятиріччя свого життя і природний у цій достойній старійшинстві.

домий український радянський письменник, один з найбільш продуктивних прозаїків. Він виступав у таких видах і жанрах прози, як епопея, роман, повість, новела, нарис, мемуари, критика. Ю. К. Смолич збагатив нашу літературу декількома трилогіями, книгами повістей та новел, нарисів і памфлетів, публіцистики.

Юрій Смолич виявив зацікавленість історико-революційною тематикою. В тридцятих роках у світ виходить його трилогія: «Наші тайни», «Дитинство», «Вісімнадцятилітні», в якій йдеться про історію нового покоління, на долю якого випало пройти випробування в полум'ї трьох революцій. Взагалі Юрію Смоличу довелося

відтворено героїчну боротьбу робітничого класу Одеси. Ю. Смолич виступив як співець революційної Одеси, показавши діяння більшовицького підпілля в момент найжорстокішої битви з класовим ворогом, вирішальної битви за долю молоді Радянської країни на півдні України у 1918—1919 роках.

леча виборці нашого університету 29 травня. Глибоку оцінку зробленого письменником дав декан філологічного факультету, професор І. М. Дузь, схвильовано говорив про творчість Юрія Корнійовича доцент П. Т. Маркушевський, слова любові до письменника пролунали у виступах студентів філологічного факультету. На закінчення зустрічі ректор університету, професор О. В. Богатський вручив Ю. Смоличу пам'ятний подарунок.

У виступі перед виборцями Юрій Корнійович говорив про свою роботу письменника і громадського діяча. Відчувалося, що ці дві ланки праці нерозривні в його житті. А ще в кожному слові Ю. К. Смолича помітили слухачі високе почуття відповідальності, властиве його діяльності. Перша збірка оповідань Ю. Смолича вийшла в 1924 році. Естетичні пошуки письменника спочатку обертались у сфері пригодництва і фантастики, а потім

бути учасником і свідком усіх основних поворотів епохи. Життя його прийняло в себе Великий Жовтень, громадянську війну, дві світові війни. Тому не дивно, що особливо успішно і ґрунтовно він розробляє історико-революційну тему у післявоєнні роки. Так, зокрема, в 1953 році він створює велике епічне полотно — роман «Світанок над морем», в якому

Причому, відтворенню самого літопису подій допомогли Смоличу не тільки історіографічні джерела, а й свідчення та розповіді очевидців. «Під час мого першого перебування в Одесі, — згадує Ю. К. Смолич, — я почув від нових для мене людей чимало різних розповідей. Ці розповіді точилися невимушено — в довгі со- (Закінчення на 2-й стор.)

Письменник Ю. К. Смолич виступає перед виборцями — студентами та викладачами ОДУ. Фото О. ЛЕВИТА.

РАМКИ СПІВРОБІТНИЦТВА РОЗШИРЮЮТЬСЯ

У НАС В ГОСТЯХ—ДЕЛЕГАЦІЯ СЕГЕДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ НА ЧОЛІ З РЕКТОРОМ ПРОФЕСОРОМ ГЕЗА ФОДОРОМ І СЕКРЕТАРЕМ ПАРТКОМУ ДОЦЕНТОМ АНДРАШЕМ КРАЙКО, ЯКА ПРИБУЛА ДЛЯ УЧАСТІ У РОЗРОБЦІ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ СПІВРОБІТНИЦТВА НА 1976—1980 РОКИ.

На знімку: під час прийому угорських друзів — делегації Сегедського університету ім. А. Йожефа. Фото О. ЛЕВИТА.

Розповідь про перебування угорських друзів в нашому університеті читайте на 3-й стор.

Рамки співробітництва розширюються

Понад десять років тривають тісні зв'язки між університетами міст-побратимів — Одеси і Сегеда. Між колективами обох університетів встановилися справжні дружні відносини. Доброю традицією став взаємобмін делегаціями вчених, громадських організацій, студентськими будівельними загонами. За останні роки співробітництво між двома університетами значно розширилося, стало більш конкретним і ефективним. В практику ввійшло проведення спільних наукових досліджень відповідними кафедрами Одеського і Сегедського університетів. Така спільна робота вчених і установ двох університетів приносить велику користь для розвитку науково-дослідницької роботи обох вузів, розширює базу досліджень, дає можливість краще використовувати досягнення науки, є значним вкладом в розвиток науково-дослідницької роботи в обох країнах.

З 29 травня по 3 червня 1975 року у відповідності з Договором про співробітництво між Одеським і Сегедським університетами наш університет відвідали ректор Сегедського університету ім. А. Йожефа професор Г. ФОДОР, секретар парткому доцент А. КРАЙКО, доцент И. АПЬОК, відповідальна за міжнародні зв'язки Сегедського університету М. ЧИКОШ, завідувач ректоратом Сегедського університету Б. САБО.

Гості з м. Сегеда поклали вінок до пам'ятника викладачам, співробітникам і студентам Одеського університету, які загинули в битвах Великої Вітчизняної війни, оглянули визначні місця Одеси, побували на підприємствах Одеси і Одеської області. Угорські гості ознайомились з роботою кафедр і наукових закладів Одеського університету, взяли участь у засіданні ради Одеського університету, присвяченому розвитку співдружності між Сегедським і Одеським університетами, де ректори обох вузів виступили з повідомленнями, присвяченими дальшому зміцненню братерського співробітництва між нашими колективами.

Представники Сегедського університету обговорили з ректором Одеського університету професором О. В. Богатським, секретарем парткому доцентом Л. Х. Калустьяном, проректорами професором В. В. Фашенком, доцентом І. О. Середою, доцентом Г. О. Тетериним, головою профкомом В. І. Світличним, інспектором по зарубіжних зв'язках Одеського університету Ф. О. Лісницьким питання, пов'язані з подальшим зміцненням і розвитком наукового і культурного співробітництва між Сегедським і Одеським університетами. В результаті цього обговорення були розроблені і підписані робоча програма наукового і культурного співробітництва обох університетів на 1976—1980 рр. і договір про обмін студентами для проходження ознайомчої виробничої практики.

Робоча програма передбачає розвиток співробітництва між Одеським і Сегедським університетами по цілому ряду напрям-

ків. Зокрема, спільний план наукових досліджень включає в себе такі напрями: політична економія, науковий комунізм, марксистсько-ленінська філософія, історія, методологія і методика викладання російської мови для угорських студентів, органічна хімія, неорганічна і фізична хімія, експериментальна фізика.

Програма спільної учбово-методичної роботи передбачає дальший розвиток обміну досвідом, різними теоретичними розробками. В плані обміну передбачається щорічний обмін трьома лекторами на строк від 2-х тижнів до місяця, 5-ма науковими співробітниками на 2—3-тижневий строк і 3-ма — на строк до 6 місяців. Таким чином, щороку 11 чоловік будуть направлятися у відповідний університет для проведення спільної наукової роботи, для читання лекцій і проведення занять.

Представники Сегедського університету особливо підкреслили важливість вирішення питань про направлення з Одеського в Сегедський університет лекторів з російської літератури і сучасної російської мови, а також обміну досвідом у галузі вищої і середньої школи, а особливо — розробки окремих методик викладання. Представники Одеського університету з увагою поставилися до цих пропозицій і зобов'язались вирішити всі ці питання в найбільш короткий строк.

Зустріч представників двох університетів була дружньою, характерною для братерських відносин між нашими країнами і народами. Сторони висловили тверде прагнення і надалі максимально сприяти розвитку і зміцненню дружби і співробітництва двох братерських університетів.

Б. ПЕРЕЖНЯК.

НАШІ ПЕРСПЕКТИВИ

Із виступу ректора Одеського державного університету члена-кореспондента АН УРСР, професора О. В. Богатського на засіданні вченої ради 31 травня 1975 року.

— Договір про співробітництво між нашими університетами було укладено в 1966 році. Майже 10 років пройшло з того часу, коли ми почали співробітничати. У 1971 році було підписано другий договір, який розширив рамки нашого співробітництва.

Важливо відзначити, що співробітництво все більше розширюється. Ми почали з деяких контактів, продовжили це співробітництво шляхом обміну студентами, делегаціями громадських організацій. За останній час встановлено досить тісні зв'язки між цілим рядом кафедр нашого і Сегедського університетів. І ми з великим оптимізмом дивимося в майбутнє.

Протягом цих днів ми розробляємо робочу програму на наступну п'ятирічку. В цьому документі передбачено якісно новий рівень розвитку нашого співробітництва. Ми прагнемо вперше створити спільний план наукових досліджень двох університетів по 9 напрямках. Цей план буде конкретизовано певними завданнями, його можна буде контролювати і оцінювати перспективу розвитку з достатньою ясністю.

Підсумком роботи до цього часу були публікації 15 спільних наукових робіт. У новому п'ятирічному плані ми передбачаємо публікацію трьох монографій і декількох десятків наукових статей.

Таке розширення масштабів співробітництва має важливе значення для розвитку обох університетів, воно нас взаємно збагачує, має важливе значення для розвитку співробітництва між нашими братерськими соціалістичними країнами. На це нас націлюють радянські партійні і державні документи, на це нас націлюють рішення XXIV з'їзду КПРС і XI з'їзду Угорської соціалістичної робітничої партії.

Ми раді прийняти делегацію Сегедського університету. В практику нашої роботи ввійшов вже традиційний метод обміну делегаціями керівних органів обох університетів на рівні ректора, проректорів, секретарів партійних організацій. Ці зустрічі приносять кожного разу значну користь.

На знімках: ректор Сегедського університету ім. А. Йожефа професор Г. ФОДОР та ректор ОДУ член-кореспондент АН УРСР, професор О. В. БОГАТСЬКИЙ підписують робочу програму наукового і культурного співробітництва на 1976—1980 роки.

Ректори обох вузів обмінюються пам'ятними сувенірами.

31 травня 1975 року відбулося засідання вченої ради Одеського державного університету. З повідомленнями про хід виконання і розвиток Договору про співдружність між Сегедським університетом ім. А. Йожефа і Одеським університетом ім. І. І. Мечникова виступили ректори Одеського університету професор О. В. БОГАТСЬКИЙ і Сегедського університету професор Г. ФОДОР. Вчена рада схвалила практику виконання Договору про співдружність між Одеським і Сегедським університетами та основні накреслення робочої програми наукового і культурного співробітництва між обома університетами на 1976—1980 роки.

Нинішній рік ми співробітничали в рамках дворічної робочої програми. Зараз вперше намагаємося, і я думаю, що ця спроба буде успішною, перейти до п'ятирічного планування робочих документів.

Ми вдячні делегації Сегедського університету за те, що вона прийняла наше запрошення взяти участь в засіданні вченої ради нашого університету. Нам було приємно, що сьогодні делегація Сегедського університету поклала квіти до пам'ятника викладачам, студентам і співробітникам університету, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни. В кожному кроці делегації відзначаємо вияви щирої дружби і братерського співробітництва.

ПЛІДНІ ЗВ'ЯЗКИ

Із виступу ректора Сегедського університету, члена-кореспондента АН УНР, професора Геза Фодора на засіданні вченої ради ОДУ 31 травня 1975 року.

— Мета нашого приїзду — продвинути договір про співробітництво на наступну п'ятирічку. Мені хочеться приєднатися до думки вашого ректора, що зв'язки між нашими університетами були дуже плідними.

Дозвольте декілька слів сказати про Сегедський університет.

Наш університет порівняно невеликий. У нас три факультети: природничих наук, філологічний і юридичний. Четвертий у нас носить назву «центральної кафедри». Це кафедри суспільних наук: політичної економії, філософії і наукового комунізму.

Самим вагомим у нас є природ-

ничий факультет, на якому вивчаються такі дисципліни, як математика і хімія.

Тісні зв'язки існують між кафедрами органічної хімії нашого університету і Одеського університету. На початку встановлення зв'язків наша кафедра органічної хімії була слабшою. Зараз становище краще, кафедрою завідує учень О. В. Богатського.

Ми сподіваємося, що подібні багатогранні зв'язки будуть між нашими університетами і в інших галузях науки. У нас проводяться значні дослідження на філологічному факультеті, в галузі історії. Найсучаснішими методами ведуться дослідження в галузі педагогіки.

У нас навчається 2,5 тисячі студентів. Працюють денне і вечірне відділення. 48 процентів студентів живуть у гуртожитках. Наше найближче завдання — розмістити в гуртожитках якомога більшу кількість студентів, що, безумовно, сприятиме поліпшенню виховної роботи.

В університеті проводять наукову і викладацьку роботу 400 професорів, доцентів, викладачів, працює близько 1100 співробітників. Він готує в основному викладачів. В галузі хімії, біології, математики готуємо спеціалістів, які після закінчення університету працюють в науково-дослідних закладах. Зараз відчувається велика потреба в спеціалістах з математики, оскільки все більше застосовуються обчислювальні машини. Нещодавно ми отримали з НДР нову електронно-обчислювальну машину, від неї ми чекаємо великих результатів.

Поряд з учбовою і дослідницькою роботою ми працюємо і по господарській тематичі. Це дає нам змогу придбати найновіше обладнання.

Мені ще раз хочеться підкреслити, що ми дуже раді, що приїхали обговорити плани нашого дальшого співробітництва.

